

Commissie Beleid, Projecten en Laboratorium



Conceptverslag commissievergadering
Beleid, Projecten en Laboratorium van 3 maart 2021

Aanwezig: de dames Creemer, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Heeringa (portefeuillehouder Zuid) en Plas (voorzitter) de heren Haerkens, Tjarks en De Vos

de heer Kooistra, hoofd afdeling Beleid, Projecten en Laboratorium (secretaris) en mevrouw Hulzebos, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: de heer Mentink

1. Opening

De commissievergadering vindt digitaal plaats.
Mevrouw Plas opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Meegedeeld wordt dat de AB-vergadering van 14 april wordt omgezet naar een informerende bijeenkomst. Hiermee vervallen de commissievergaderingen van 31 maart. Daarnaast wordt meegedeeld dat de eerstvolgende AB-vergadering op 17 maart om 20.00 uur begint. Dit omdat tijdens de verkiezingsdagen op 15, 16 en 17 maart geen avondklok geldt.

3. Verslag vergadering d.d. 3 februari 2021

Naar aanleiding van:

Pagina 6, de onderste alinea over de grondwaterstanden;

De heer Haerkens vraagt of er terugkoppeling aan het AB plaats vindt over de grondwaterstanden en zo ja wanneer dit gebeurt.

De heer Kooistra antwoordt dat op 14 april tijdens een informerende AB-bijeenkomst een toelichting wordt gegeven over 'Duurzaam GWW' en 'Droogte/grondwater/oppervlaktewater'.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 17 maart 2021

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Projectplan Waterwet Brede Groene Dijk fase 3

Mevrouw Eshuis licht het voorstel kort toe.

Mevrouw Plas stelt voor het voorstel in twee vragenrondes te behandelen.

De eerste vragenronde:

De heer De Vos vindt het een gedegen voorstel en de gekozen optie, een brede groene dijk, beter dan een traditionele verhoging/versterking van een dijk.

De heer De Vos merkt op dat in 2017 er een samenwerkingsovereenkomst is opgesteld en vraagt of alle in het voorstel genoemde partners toen hebben ingestemd met de pilot van de Brede Groene Dijk en de kleirijperij.

Mevrouw Eshuis legt uit dat alle partners hebben ingestemd met deze pilot.

De heer De Vos merkt op dat een deel van de aanleg wordt uitgevoerd in het Natura2000 gebied en niet aan de landzijde. *De heer De Vos* vraagt hoe de dijk wordt uitgevoerd als we onverhoopt het deel in Natura2000 gebied moeten verwijderen.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

De opdracht van het demonstratieproject is om te onderzoeken of en hoe een buitendijkse versterking uitgevoerd kan worden. Rekening houden met Natura2000 is daarbij een randvoorwaarde. Voor de aanleg van de tijdelijk demonstratiedijk (fase 3) is reeds een bestuurlijk rechtsoordeel van de provincie Groningen ontvangen, op basis van de Wet natuurbescherming. In dit oordeel geeft de provincie aan dat deze aanleg geen significant negatief effect heeft op de natuurdoelen. Er is op dit moment geen risico dat deze demonstratiedijk voortijdig (voor eind 2025) moet worden verwijderd. In het proces dat wordt doorlopen voor de dijkversterking van het traject Kerkhovenpolder-Duitsland zoeken we naar het beste ontwerp is. Als blijkt dat het profiel van de demonstratiedijk voldoet, kan deze blijven liggen en onderdeel worden van het gehele traject. Eventuele natuurcompensatie daarvoor wordt dan alsnog uitgevoerd. Indien het ontwerp van de demonstratiedijk niet passend is, moet het deel van het profiel van dijk dat nu voorbij de petsloot ligt (de onderste meters in de teen van de dijk) worden aangepast.

De heer De Vos vraagt waarom er voor gekozen is om de dijk in het Natura2000 gebied aan te leggen en niet aan de landbouwzijde.

De heer Kooistra legt uit dat dit te maken heeft met de huidige ligging van de dijk en de versterking van de waterzijde. Het is gemakkelijker om richting het Natura2000 gebied de talud aan te leggen met behoud van de dijklichaam. Daarnaast is het een belangrijk onderdeel om te onderzoeken wat er kan in en naast een Natura2000 gebied.

De heer Tjarks vindt het een indrukwekkend project.

De heer Tjarks vraagt van wie de verzamelde kennis en data worden.

Mevrouw Eshuis legt uit dat de kennis bij HWBP hoort, maar dat alle kennis met elkaar wordt gedeeld.

De heer Tjarks zegt dat de bestaande dijk niet wordt verhoogd en vraagt hoe het zit met de zeespiegelstijging en storm, hij vraagt of de dijk wel veilig genoeg is.

De heer Kooistra legt uit dat de dijk iets minder dan een meter hoger wordt en dat de dijk voldoet aan alle nieuwe criteria en uitgangspunten.

Mevrouw Creemer vraagt of er een terugvaloptie is naar de traditionele dijk of andere soorten dijken als de dijk niet veilig genoeg blijkt te zijn.

De heer Kooistra legt uit dat de veiligheid niet afhankelijk is van de vorm van de dijk, maar van het materieelgebruik.

Mevrouw Creemer vraagt of er contact met Duitsland is geweest of we van hun kennis hebben geleerd.

De heer Kooistra legt uit dat de basis van de uitwerking van de dijk in overleg met Duitsland is gemaakt, er is heel veel kennis is uitgewisseld.

Mevrouw Creemer vraagt wat de consequentie is als er geen goedkeuring komt om in N2000 gebied te werken bij de opschaling van de resterende 12 km. Vervolgens vraagt zij wat er dan moet gebeuren met de in de pilot aangelegde 1 km Brede Groen Dijk.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Voor de dijkversterking van het traject Kerkhovenpolder-Duitsland van 12,5 km wordt een nieuw en volledig proces doorlopen, waarbij alle opties opnieuw worden verkend en gewogen. Hiervoor dient de kennis die is opgedaan met de demonstratiedijk als belangrijke input. De eisen vanuit Natura2000 zijn, naast de dijkveiligheidseisen, één van de belangrijkste randvoorwaarden. In dit proces zal ook bekeken worden hoe omgegaan moet worden met de dan bestaande demonstratiedijk. Indien hiervoor natuurcompensatie noodzakelijk is, wordt dit meegenomen in de eventuele compensatie voor het gehele traject. Wanneer dit niet mogelijk of wenselijk is, wordt het profiel van de demonstratiedijk aangepast: het onderste deel van het profiel wordt dan aangepast. Het in het Projectplan opgenomen profiel is het maximale ruimtebeslag, waarbij een deel van het profiel voorbij de huidige petsloot ligt. Het recent opgestarte Onderzoek Geschiktheid Deltaklei (waar een deltagootproef deel van uit maakt, als onderdeel van de Kennis en Innovatie Agenda (KIA) van het HWBP) zal nog informatie opleveren die mogelijk leidt tot het aanpassen van het detailontwerp van de demonstratiedijk, zodanig dat er minder of geen gebruik gemaakt hoeft te worden van Natura2000-gebied. Deze kennis wordt ook meegenomen in het ontwerpproces voor het gehele traject.

De heer Haerkens vindt het een innovatief project en is onder de indruk van de hoeveelheid en kwaliteit van de gegeven informatie.

De heer Haerkens geeft aan dat het planproces met alle samenwerkingspartners gedegen is verlopen.

De heer Haerkens zou zich voor kunnen stellen dat er een financieel voordeel voor het waterschap uit deze pilot voortvloeit vanwege het verwerven van nieuwe inzichten, waar anderen van kunnen profiteren.

De heer Haerkens vraagt of het AB betrokken wordt bij de evaluatie van het project.

Mevrouw Eshuis zegt dat er een evaluatie komt die door experts wordt gedaan. Het AB zal worden geïnformeerd over deze evaluatie en de uitkomsten ervan.

De heer Haerkens vraagt of er bij deze pilot ook financiële risico's voor het waterschap zijn. *Mevrouw Eshuis* legt uit dat de kosten voor de pilot vanuit het project HWBP worden betaald. *De heer Kooistra* licht toe dat normale HWBP-projecten een andere afspraak hebben over de financiering, 90% wordt vanuit de dijkrekening wordt betaald en 10% is projectgebonden voor het waterschap. Echter bij een pilotproject geldt een andere afspraak, daar wordt 100% gesubsidieerd. Aan dit innovatieve project verdienen we dus 10%. Verder licht *de heer Kooistra* toe dat de risico's bij deze pilot afgedekt zijn.

De heer Haerkens vraagt hoe het zit met de uitvoering van de dijk in drie kwartalen, terwijl er rekening moet worden gehouden met het stormseizoen dat ongeveer 6 maand duurt. *De heer Haerkens* vraagt of er wel in het stormseizoen aan de Brede Groene Dijk gewerkt wordt of alleen daarbuiten.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

In 2022 wordt er zodra de weersomstandigheden het toelaten in het vroege voorjaar gestart met de uitvoering. Doelstelling is om de uitvoering gereed te hebben voor het stormseizoen van 2022. Deze periode valt binnen 3 kwartalen van dat jaar.

Mevrouw Plas vindt het een erg mooi project, waar veel meekoppelkansen bij aanwezig zijn, zoals voor natuur en recreatie.

Mevrouw Plas zegt ook behoefte te hebben aan een evaluatie van deze pilot.

De tweede vragenronde:

De heer De Vos merkt op dat de samenwerkingsovereenkomst over de kleirijperij gaat en vraagt of er ook een overeenkomst voor het aanleggen van de Brede Groene Dijk is.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Er is geen aparte samenwerkingsovereenkomst voor de realisatie van de demonstratiedijk en dit valt ook niet onder de bestaande overeenkomst voor de Kleirijperij. De realisatie wordt geregeld via de reguliere procedures.

De heer De Vos vindt het een prima project, maar geeft aan dat in deze eerste stap alles goed geregeld moet zijn. Hij zou graag lezen hoe een en ander procedureel geregeld is, of er een samenwerkingsovereenkomst is en dat we uitleggen dat om praktische en pragmatische redenen het Natura2000 gebied wordt ingegaan.

Mevrouw Creemer merkt op dat in een eerdere toelichting over dit project is gezegd dat er wordt geëxperimenteerd is met verschillende types gras en kruiden en vraagt of dit ook een deel van het onderzoek is.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat een onderdeel van het onderzoek is dat bekeken wordt welk kruidenmengsel geschikt is voor de Brede Groene Dijk.

6. Rondvraag

De heer De Vos merkt op dat momenteel in een groot aantal gebieden de peilen zakken (ongeveer 20 cm) en vraagt wat de reden is waarom we nu afvoeren en de peilen verlagen.

Deze vraag is nagegaan bij de ambtelijke dienst en weergegeven in het kader hieronder.

Na de dooi periode hebben we een sterke afname van de afvoer gezien. Vanaf 22 februari hebben we daarom een begin gemaakt met verhoging van de stuwpeilen. De afgelopen week is dat voortgezet. Vanwege uit te voeren werkzaamheden zijn op enkele locaties de peilen nog niet verhoogd. De peilen zijn dus niet bewust verlaagd.

De heer De Vos zegt dat, vanwege het verbeteren van de kade, er een bomenkap heeft plaats gevonden langs een deel van de Drentsche Aa en dat Stichting landelijk gebied Haren zich heeft uitgesproken over de bomenkap. *De heer De Vos* vraagt hoe naar de omgeving is gecommuniceerd voordat de kap heeft plaats gevonden.

Mevrouw Heeringa zegt dat er vooraf veel besprekingen zijn geweest hoe dit aangepakt moest worden. Een aantal bomen zijn gekapt, omdat die in de weg stonden voor de verbetering van de kade. De bomen worden herplant. *Mevrouw Heeringa* licht verder toe dat de berichtgeving hierover aangekondigd heeft gestaan en dat in samenwerking met Staatsbosbeheer de bewoners en landeigenaren over het besluit zijn geïnformeerd. Hoe de Stichting de aankondiging heeft gemist is niet bekend, er is ook geen bezwaar gemaakt. Volgende week heeft zij in het gebied een afspraak met de stichting. Nagegaan wordt in welke bladen de aankondiging is gezet.

Mevrouw Creemer vraagt hoe wij omgaan met het gebruik van glyfosaat op onze pachtgronden. Ze verwijst hiermee naar waterschap Vechtstromen die beperkingen op haar pachtgronden heeft. *Mevrouw Creemer* vraagt of ons waterschap ook pachtgronden heeft of wij ook soortgelijke voorwaarden hebben.

Mevrouw Eshuis zegt dat er 28 pachtcontracten zijn waar ongeveer 300 ha grond wordt verpacht. Dit zijn hoofdzakelijk de zeedijk- en boezemkaden. In de pachtcontracten is opgenomen dat chemische onkruidbestrijding niet is toegestaan, behalve pleksgewijze bestrijding na goedkeuring van het waterschap, dit komt in de praktijk niet voor.

7. Sluiting

Mevrouw Plas bedankt een ieder voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 12 mei 2021.

Jelmer Kooistra
secretaris

Hermien Plas
voorzitter